

[Dorte Bennedsen]

socialdemokratiske regering blev indført forsøg med samfundstjeneste, begyndende i Nordjylland og København og i 1985 udvidet til at omfatte hele landet. Hensigten med det forslag, vi i dag har til behandling, er at gøre ordningen permanent på baggrund af de gode erfaringer, man har haft i forsøgsperioden, og når man erindrer sig, at i 1982 var det nok De Konservative, som var de mest skeptiske, kan man jo kun glæde sig over, at partiet har ladet sig belære af erfaringerne, så det nu er en konservativ minister, der foreslår at gøre ordningen permanent.

Socialdemokratiet kan bakke tanken om at lovfæste reglerne om samfundstjeneste op, ligesom vi kan tilslutte os, at der ikke skal gennemføres en væsentlig anden praksis end den, som har udviklet sig i forsøgsperioden, men selv om Socialdemokratiet principielt er enig i hensigten med forslaget, har vi dog en række enkeltheder, vi gerne vil se nærmere på.

Det første punkt, jeg vil nævne, er spørgsmålet om, hvilken placering samfundstjeneste skal have i straffesystemet. I forslaget har ministeren valgt at følge Straffelovrådets flertal. Der kan naturligvis argumenteres for et sådant synspunkt, men i Socialdemokratiet er vi bekymrede for – således som det også kommer frem i Straffelovudvalgets mindretalsudtalelse – at man hermed begiver sig ind på en vej, hvor samfundstjeneste bliver anvendt til skærpelse af betingede domme i stedet for at være et alternativ til frihedsstraf. Det er i hvert fald en udvikling, vi ikke ønsker, og vi vil gerne have lejlighed til at drøfte det nærmere med ministeren.

Forsøgsordningen forudsatte, at tiltalte gav samtykke til dom om samfundstjeneste. Det foreslås nu erstattet af en egnethedsvurdering, men under udvalgsarbejdet vil vi godt børe lidt nærmere i, hvad ministeren egentlig forestiller sig med en egnethedsvurdering. Vi er nemlig af den opfattelse, at en samfundstjenestedom ikke vil have megen mulighed for at fungere efter hensigten, hvis ikke den tiltalte er indstillet på at medvirke, og derfor mener vi heller ikke, at denne sanktion bør anvendes mod den tiltaltes udtrykte ønske.

Taletiden tillader ikke, at alle enkeltheder berøres, og derfor skal jeg blot nævne, at vi også i udvalget gerne vil have lejlighed til at drøfte ministerens negative holdning til den prak-

sis, som er udviklet i Østre Landsret vedrørende voldsforbrydelser og samfundstjeneste. Som bekendt er en række af de domme, Østre Landsret har afsagt, blevet skærpet af Højesteret, og på den baggrund finder vi det rigtigt at give domstolene mulighed for at finde frem til et rimeligt niveau i disse sager og dermed være med til at sikre det vigtigste mål, nemlig at afværge eller i hvert fald udskyde især de unges første møde med en egentlig frihedsstraf. Dermed vil vi også følge rigsadvokatens henstilling – han udtrykte det ganske vist lidt anderledes – om så at sige at spise brød til, inden der tages politiske initiativer til en skærpelse.

En række punkter i loven, f.eks. at spirituskørsel eller nægtelse af værnepligt skal falde uden for det område, hvor samfundstjeneste kan anvendes, er vi enige i, og ligeledes bør der ikke fastsættes en øvre grænse for, hvornår der kan idømmes samfundstjeneste.

Men i spørgsmålet om, hvorvidt en ubetinget frihedsstraf skal kunne kombineres med en betinget dom med samfundstjeneste, må vi erklære vores uenighed med ministeren. Vi vil bestemt ikke udelukke, at det kan være nødvendigt med en strafdeling, f.eks. når det drejer sig om på den ene side en tyverisag og på den anden side en dom for spirituskørsel, men vi kan ikke acceptere, at der i disse tilfælde kan idømmes ubetinget frihedsstraf på helt op til 3 måneder og derefter samfundstjeneste. Vi kan i den forbindelse helt tilslutte os den argumentation, som er kommet til udtryk hos et flertal i Straffelovrådet, nemlig at hensigten med samfundstjeneste vil blive forpasset efter så lang en frihedsstraf.

Hvad angår de ændringer, der gemmer sig under »m.v.«, dvs. ændringer vedrørende industrispionage, tavshedspligt for EF-ansatte, skibskapring, ligestilling mellem §§ 249 og 241 i straffeloven om uagtsomt manddrab og uagtsom legemsbeskadigelse, kan vi tilslutte os de forslag, ministeren har fremlagt.

Vi vil gå ind i et positivt udvalgsarbejde, hvor vi dog gerne vil drøfte en række enkeltheder i lovforslaget.

Helge Adam Møller (KF):

Jeg kan ikke lade være med at komme med en enkelt positiv kommentar til den socialdemokratiske ordfører, der indledte med at glæde sig over, at De Konservative havde ladet sig